

ЗА

П А Р И Т Ъ .

I.

Всеки знае че хората са трудятъ и мъкятъ все за пари. Селенина-ли бърза да прибере житото си, работника-ли търсе работа или крадеца тика ржката си въ чуждитъ джебове, — всичкитъ тѣзи хора смѣтатъ, както са казва, да спечелѣтъ пари. Но ето паритъ сж получени. Какво ще правѣтъ съ тѣхъ? Да имъ сж порадвѣтъ, може би, и ще имъ са порадвѣтъ, ако парата е нова, а може и да ѣж скриѣтъ, но само не наджлго: ако не днесъ, то утрѣ, трѣба да са купи жито, хлѣбъ, дърва, дрѣхи, а даромъ тѣзи нѣща никой не ги дава; и трѣба да занесешъ паритъ на дюкения. И тѣй ще рече, че у дюкенджиитѣ са сжбирѣтъ всичкитъ пари! Но и дюкенджиитѣ не джржѣтъ паритъ: и тѣ не земѣтъ стоката даромъ, но ѣж купувѣтъ съ пари — или отъ другитъ търговци, или отъ селенина, или отъ занаятчиитѣ; а като си накупи дюкенджиията стока, виждашъ, — че всичкитъ пари отишле, и може само малко парици да си остави за черъ день; ще доди черния день и дюкенджиията ще похарче оставенитъ на страна пари. Най-сетнѣ, на кого сж потрѣбни паритъ? Ако сѣкий ги дава безъ никакво сѣжелѣние, то защо тѣй да са грижимъ и трудимъ за да ги печелимъ?